

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

คณะพยาบาลศาสตร์เป็นคณะวิชาหนึ่งในกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพของมหาวิทยาลัยนเรศวร ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2539 โดยมีความมุ่งมั่นที่จะผลิตพยาบาล ทั้งในระดับพื้นฐานและระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อให้บริการพยาบาลที่มีคุณภาพตลอดจนส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน ในเขตภาคเหนือตอนล่าง รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่หลักอื่นๆ ของสถาบันอุดมศึกษาอันได้แก่ การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และรักษาสิ่งแวดล้อม ในปีการศึกษา 2539 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ร่วมมือกับกระทรวงสาธารณสุขจัดทำโครงการร่วมผลิตบัณฑิตสาขาพยาบาลศาสตร์ โดยมีวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช จังหวัดพิษณุโลก วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ จังหวัดนครสวรรค์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรดิตถ์ จังหวัดอุดรดิตถ์ และสำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร วิทยาเขตพะเยา ซึ่งปัจจุบันได้แยกส่วนการบริหารออกไป และเปลี่ยนชื่อเป็น คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ทำให้ในปัจจุบันมีสถาบันที่ร่วมผลิตบัณฑิตรวม 5 สถาบัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตบัณฑิตสาขาพยาบาลศาสตร์ ให้สามารถทำหน้าที่ตามขอบเขตความรับผิดชอบของวิชาชีพ ในการบริการพยาบาลในทุกระดับของการดูแลสุขภาพแก่บุคคล ครอบครัว และชุมชน และเป็นการใช้ทรัพยากรร่วมกันด้วย (วงเดือน สุวรรณศิริ, 2544. หน้า 1)

ในปี พ.ศ. 2547 กระทรวงสาธารณสุขและมหาวิทยาลัยนเรศวร ได้มีมติปรับเปลี่ยนความร่วมมือจากการร่วมผลิตบัณฑิตพยาบาล เป็นสถาบันสมทบในการผลิตบัณฑิตพยาบาลร่วมกับคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยมีสถาบันทั้ง 5 สถาบัน คือ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรดิตถ์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์ และคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ซึ่งการดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของแต่ละสถาบันให้ เป็นไปตามหลักสูตรที่ได้จัดทำร่วมกัน และเพื่อเป็นการประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับนิสิตที่จะสำเร็จการศึกษา และได้รับปริญญาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ให้มีมาตรฐานตามเกณฑ์วิชาชีพพยาบาล จึงได้จัดทำประกาศมหาวิทยาลัยนเรศวร เรื่อง การกำหนดให้นิสิตที่ได้รับปริญญา

พยาบาลศาสตรบัณฑิต ต้องสอบประมวลความรู้ความสามารถทางการพยาบาลและต้องผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้ในประกาศของมหาวิทยาลัย และบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจะต้องสอบผ่านความรู้เพื่อขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล การผดุงครรภ์ หรือการพยาบาลและการผดุงครรภ์จึงจะมีสิทธิ์และศักดิ์ในการประกอบวิชาชีพทุกประการ (สภาการพยาบาล, 2547) โดยสภาการพยาบาลได้กำหนดการสอบดังกล่าวขึ้นทุกปี ประกอบด้วย 8 รายวิชา คือ 1) การผดุงครรภ์ 2) การพยาบาลมารดาและทารก 3) การพยาบาลเด็กและวัยรุ่น 4) การพยาบาลผู้ใหญ่ 5) การพยาบาลผู้สูงอายุ 6) การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวชศาสตร์ 7) การพยาบาลอนามัยชุมชนและการรักษาพยาบาลเบื้องต้น และ 8) กฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์จรรยาบรรณวิชาชีพ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ซึ่งการสอบผ่านความรู้เพื่อขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ ถือเป็นการวัดคุณภาพของผลผลิตหรือบัณฑิต (Output) ที่ได้ผ่านกระบวนการเรียนการสอนของหลักสูตร (Process) และนอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับตัวป้อน (Input) เช่น หลักสูตร สภาพแวดล้อมในการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะหลักสูตรและคุณลักษณะของผู้เรียน ได้แก่ ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร และผลการสอบประมวลความรู้ความสามารถทางการพยาบาล

จากข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาว่าผลการเรียนเฉลี่ย และผลการสอบประมวลความรู้ความสามารถทางการพยาบาลมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ และสามารถพยากรณ์ผลการสอบความรู้เพื่อขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล การผดุงครรภ์ หรือการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ของนิสิตสถาบันสมทบกับคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวรได้หรือไม่ ซึ่งผลการวิจัยที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อกระบวนการเรียนการสอนของหลักสูตร และกระบวนการจัดการสอบประมวลความรู้ความสามารถทางการพยาบาลของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวรต่อไป

จุดมุ่งหมายของการศึกษาวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของผลการเรียนเฉลี่ย และคะแนนสอบความรู้ความสามารถทางการพยาบาลของนิสิตสถาบันสมทบกับคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
2. เพื่อศึกษาความตรงเชิงพยากรณ์และสร้างสมการพยากรณ์การสอบเพื่อขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล การผดุงครรภ์ หรือการพยาบาลและ

การผดุงครรภ์ โดยใช้ผลการเรียนเฉลี่ยและคะแนนสอบความรู้ความสามารถทางการพยาบาลเป็น ตัวพยากรณ์ ของนิสิตสถาบันสมทบกับคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ขอบเขตของการศึกษาวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาผลการเรียนเฉลี่ย ผลการสอบประมวลความรู้ ความสามารถทางการพยาบาล และผลการสอบความรู้เพื่อขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็น ผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล การผดุงครรภ์ หรือการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ของนิสิตสถาบัน สมทบกับคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2552

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนิสิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตของ สถาบันสมทบกับคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2552 ที่ผ่านการสอบประมวลความรู้ความสามารถทางการพยาบาล และการสอบเพื่อขอขึ้น ทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล การผดุงครรภ์ หรือการพยาบาลและ การผดุงครรภ์ จำนวน 596 คน

2. ตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่

2.1 ตัวแปรพยากรณ์ (Predictors) หรือตัวแปรอิสระ คือ

2.1.1 ผลการเรียนเฉลี่ย (Grade Point Average : GPA) คือผลการเรียน ของนิสิตสถาบันสมทบและคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ในทุกรายวิชาที่ลงทะเบียน เรียนตลอดหลักสูตร

2.1.2 คะแนนสอบประมวลความรู้ความสามารถทางการพยาบาล ครั้งที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2552 ของนิสิตสถาบันสมทบกับคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

2.2 ตัวแปรเกณฑ์ (Criteria) หรือตัวแปรตาม คือ ผลการสอบผ่านหรือไม่ผ่าน ของการสอบความรู้เพื่อขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล การผดุงครรภ์ หรือการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ครั้งที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2552 ของนิสิต สถาบันสมทบกับคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. นิสิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตของสถาบันสมทบกับคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร เป็นนิสิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2552

2. ผลการเรียนเฉลี่ย และคะแนนสอบความรู้ความสามารถทางการพยาบาลของนิสิตที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นข้อมูลที่บ้านทึบไว้อย่างถูกต้องและเป็นมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งได้รวบรวมข้อมูลจากงานบริการการศึกษาของสถาบันสมทบกับคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

3. การสอบประมวลความรู้ความสามารถทางการพยาบาล เป็นการสอบความรู้ของนิสิตนักศึกษาสถาบันสมทบ ครั้งที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2552 วันที่ 11 - 12 กุมภาพันธ์ 2553 โดยกำหนดเกณฑ์การตัดสินผลการสอบประมวลความรู้ความสามารถทางการพยาบาล คือนิสิตที่สอบได้คะแนนหมวดวิชาใด ร้อยละ 50 ขึ้นไป ถือว่าสอบผ่านหมวดวิชานั้น และนิสิตที่สอบได้คะแนนหมวดวิชาใดต่ำกว่าร้อยละ 50 ต้องสอบในหมวดวิชานั้นใหม่ ซึ่งได้กำหนดหมวดวิชาและรายวิชาที่สอบ ดังนี้

- หมวดที่ 1 วิชาการพยาบาลผู้ใหญ่
- หมวดที่ 2 วิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ
วิชาการพยาบาลจิตเวช
- หมวดที่ 3 วิชาวิจัยทางการพยาบาล
วิชาการบริหารทางการพยาบาล
วิชากฎหมายกับวิชาชีพพยาบาล
วิชาจริยศาสตร์สำหรับพยาบาล
- หมวดที่ 4 วิชาการพยาบาลมารดา
ทารกและผดุงครรภ์
- หมวดที่ 5 วิชาการพยาบาลเด็ก
- หมวดที่ 6 วิชาการพยาบาลอนามัยชุมชน
วิชาการรักษาพยาบาลเบื้องต้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. นิสิต หมายถึง นิสิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตของสถาบันสมทบกับคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2552

2. สถาบันสมทบ หมายถึง สถาบันการศึกษาชั้นสูง หรือสถาบันวิจัยอื่นที่เข้าสมทบในมหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อรับปริญญาพยาบาลศาสตรบัณฑิต

3. ผลการเรียนรู้เฉลี่ย หมายถึง ค่าเฉลี่ยของระดับผลการเรียนของนิสิตนักศึกษาในทุก รายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนตลอดหลักสูตร

4. การสอบประมวลความรู้ความสามารถทางการพยาบาล หมายถึง การสอบประมวล ความรู้ความสามารถทางการพยาบาลของนิสิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ของสถาบัน สมทบกับคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2552 และ ได้รับปริญญาพยาบาลศาสตรบัณฑิตต้องสอบและผ่านเกณฑ์ตามประกาศของมหาวิทยาลัย นเรศวร

5. การสอบความรู้เพื่อขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการ พยาบาล การผดุงครรภ์ หรือการพยาบาลและการผดุงครรภ์ หมายถึง การสอบความรู้รอบยอดของ ผู้สำเร็จการศึกษาวิชาชีพพยาบาล ตามข้อกำหนดของสภาการพยาบาล จำนวน 8 รายวิชา คือ 1) การพยาบาลมารดาทารก 2) การพยาบาลเด็กและวัยรุ่น 3) การพยาบาลผู้ใหญ่ 4) การพยาบาล ผู้สูงอายุ 5) การพยาบาลอนามัยชุมชนและการรักษาโรคขั้นต้น 6) การพยาบาลสุขภาพจิตและจิต เวชศาสตร์ 7) การผดุงครรภ์ และ 8) กฎหมายวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ จรรยาบรรณ วิชาชีพและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์